

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Égész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hirek. —

A politikai helyzet.

György Endre a királynál.

Bécs, okt. 26. A király a mai általános kihallgatások során fogadta György Endre volt földmivelésügyi minisztert.

Tisza István Budapesten.

Budapest, okt. 26. Tisza István gróf ma Budapestre érkezett és megérkezése után több párthívével hosszasan tanácskozott.

A biharmegyei főispánság.

Budapest, okt. 26. Rickl Gyula igazságügyminiszteri tanácsos ma délben kiadott nyilatkozatában kijelenti, hogy az a hír, mintha ő biharmegyei főispánná lenne kizemelve, alaptalan.

Az oroszországi nagy sztrájk.

A vasutasok sztrájkja.

Szent-Pétervár, okt. 26. A vasutasok sztrájkja immár egész Oroszországra kiterjedt. A postaszolgálatot is mindenütt megszüntették. A menetrendben megállapított vonatoknak alig tizedrésze közlekedik. A szent-pétervár—varsói vonalon a déli vonat, melyen az angol nagykövet akarta Oroszországot elhagyni, nem volt az állomásról elbocsátható. Pétervár és

Kharkov között a táviróközlekedés is megszűnt. A varsó—bécsi vonalon a forgalom szünetel.

Varsó, okt. 26. Ma a varsó—szent-pétervári vonalon megszüntették a forgalmat. Most tehát Lengyelország összes vonalain szünetel az üzem.

Szent-Pétervár, okt. 26. Varsó, Moszkva és Szent-Pétervár között minden forgalom teljesen szünetel. A pályaudvarokat, posta- és táviróhivatalokat katonaság őrzi. A varsó—bécsi vasut alkalmazottai szintén kimondták a sztrájkot. A külfölddel a forgalom megszűnt. Az utasok közt nagy az izgatottság és felháborodás.

Moszkva, okt. 26. Szent-Pétervár és Moszkva között teljesen szünetel a forgalom. A moszkva—kazáni vonalon kétezer ember várja a vonat elindulását. Az utasok nagyrésze már teljesen pénz nélkül áll.

Általános sztrájk.

Szent-Pétervár, okt. 26. Az általános sztrájk egyre jobban terjed. Ma reggel az összes kereskedelmi alkalmazottak is sztrájkba léptek. A raktárak és üzletek mind zárva vannak.

Moszkva, okt. 26. A mérnökök egyesülete kimondotta a sztrájkot. A határozat kötelező valamennyi ipartelep mérnökeire.

Szaratov, okt. 26. Ideérkeztek az összes vasuti állomások munkásainak és tisztviselőinek küldöttei. Az uton mindennél nagyobb ovációval fogadták őket. Balasovban a malmok összes munkásai, a

zemsztvo tisztviselői, a városi és a szeszegyedárúság hivatalnokai is csatlakoztak a sztrájkhoz.

Poltava, okt. 26. Itt kitört az általános sztrájk. A katonai intézetekben is szünetel az oktatás.

Harcs a sztrájkolókkal.

Jekaterinoszláv, okt. 26. A kozákok szétkergették a sztrájkolókat egy gyülekezetét, mire a városháza előtt több ezer emberből álló tömeg gyűlt össze. Katonaság jött a helyszínére, de ekkor a tömeg barrikádokat emelt. A katonaság sortűzet adott; mindkét részről sokan meghaltak és megsebesültek. Ugyanebben az időben a város másik részén a Puskin- emlékszóbor mellett a katonaság rálőtt a sztrájkoló vasutasokra, akik közül három megölték és kilencet megsebesítettek. A posta- és táviró-hivatalokat katonaság őrzi.

Titkos tanácsosi eskü.

Bécs, okt. 26. A mai általános kihallgatások előtt Berczely Jenő, a kassai királyi ítélőtábla elnöke, letette a király kezébe a valóságos belső titkos tanácsosi esküt. Az eskütétel után a király Berczelyt különkihallgatáson fogadta.

Csioserics alezredes kihallgatása.

Bécs, okt. 26. A király ma az általános kihallgatások során fogadta Csioserics alezredest, a zágrábi 13. hadtest ujonan kinevezett vezérkari főnökét abból az alkalomból, hogy az orosz-japán harcterről visszaérkezett.

„A TENGERPART” TÁRCZÁJA.

A kedves orvos.

Írta: Herman Heijermans.

Sok mindenről tereferáltak, míg végre az orvosokra került a sor. Az egyik elmesélte ezt, a másik azt. Péter barátunk, aki már jó ideje hallgatott, különösen érdeklődött az orvosi történetek iránt. Hirtelen megragadta a szót és a következő épületes történetet mondotta el:

— Három évvel ezelőtt történt. Feleségem és én a vadonban laktunk. A nyáron még hébehóba láthattunk városi embereket, de télen minden negyed font vágott dohányt és minden csomag gyujtót a fuvarossal kellett behozatnunk a városból. Üzleti ügyekben tartózkodtam ott; az épülőben levő cukorgyár felügyelője voltam.

Lakásunk félig parasztházhoz, félig kunyhóhoz hasonlított. Ha szöveget vertünk a falba, a kövek szinte meginogtak. Ha vihar volt (és ez igen gyakori volt, mert a vadon a pusztaság közepén terült el) megrezegték a tapéták és azt hittük, hogy egy rosszjáratu halászbárkában ülünk.

Halálisan untuk magunkat. Különösen a

feleségem. Naponta több órára eltávoztam hazulról. És ekkor feleségem egyedül maradt otthon a paraszt cseléddel. Megpróbáltunk a pékkel megismerkedni. De a pékkel csak kenyérről, lisztről vagy burgonyáról lehetett beszélgetni. Épp úgy megkiséreltük, hogy a fűszerkereskedővel megbarátkozzunk. A barátság egy napig tartott. És ezen az egy napon kevesebb petróleumot öntött a kannába és egész font helyett félfontot adott, vagyis: nagyon otthonosan viselkedett. A feleségemnek nem tetszett. Nagyobb választék pedig nem állott rendelkezésünkre. Volt még papunk is, de az a városban lakott s minden vasárnap átrándult hozzánk prédikálni. A bennszülöttek betolakodóknak tartottak bennünket és ellenséges arccal mentek el a házunk előtt. Ha beköszöntött az est, a parasztyermekeknek különös örömmük tellett abban, hogy becsöngettek hozzánk és azután megiramodtak.

Egy napon a feleségem gyengélkedett. A gyengélkedés nem volt komoly; kis fejfájás, bágyadtság, más semmi. Nálunk, a szep Amszterdamban, ily csekélységek nem számítanak. Ebben a vadonban örültünk, hogy orvost hozathattunk. Nevezetes esemény volt ez a mi egyhangu életünkben!

Röviden leírom ezt a nevezetes férfiut. Ur volt. Kifogástalanul öltözködött. Két fejjel ma-

gasabb termetű, mint én. Volt kocsija, háza, a kocsiján liberális inas ült. Nagyon kellemesen érintett bennünket, ha előkelő kocsija megállt a házunk előtt. Orvos és gyógyszerész volt egy személyben. Amit a betegeknek rendelt, rögtön el is készítette a házi gyógyszerárban. Az ember szinte kedvet kapott rá, hogy beteg legyen, oly szép kis üvegekben helyezte el a pilulákat. Egyik liberális választóegyesületnek tagja vagy titkára volt és a liberális politikáról jó értesülései voltak. A klerikális musznak erős ellenfele volt. Az irodalomban nagy jártasságot tanusított. Gyógykezelt az Iksz és Ipszilon kisasszonyokat és az előkelő lakodalmakra mindig meghívták. A társaságban kellemesen csevegett, a legujabb híreket legelőször tudta meg. A bonczolókést pedig egyszerűen bájosan kezelte. Szegény embereket nem gyógykezelt. A beteg parasztra haragudott, mert az nem fizet. Igaza volt. Az orvosnak is kell élni, a jótékonyosság gyakorlása nem táplál. De nem hasonlított a »kenyér-orvosokhoz.« Ahogy kocsijában ült az inasával, mágnásnak tartották. Ha belépett hozzánk, oly kedves volt, hogy órákig elcsevegtünk volna vele politikáról, irodalomról, a napi eseményekről, színházi eseményekről (t. i. a városban vendégszereplő vándor-színházról).

Együtt a halálba.

Békéscsaba, okt. 26. Kovács György szarvasi földbirtokos az itteni Kakas-szállóban előbb kedvesé, Tóth Mariska tizenhét éves leányt, azután önmagát lőbelőtte. Mind a ketten meghaltak. Hátahagyott leveleikben azt írják, hogy közös elhatározással mennek a halálba. A kettős öngyilkosság városszerte nagy megdöbbenést kelt.

Elítélt ékszerolvaj.

Budapest, okt. 26. A kuria ma tárgyalta Pap Ferencz volt zalai megyei aljegyzőnek, a hírhedt ékszerolvajnak bűnügyét és elutasítva a semmiség panaszokat, hozzájárult az alsóbíróságok ítéletéhez, mely szerint a bíróságok összesen hat és fél évi börtönrre ítélték Papot.

A horvátok a fiumei határozat mellett.

A horvát és dalmát képviselők fiumei határozatához mind nagyobb számmal csatlakoznak úgy a horvát politikusok, mint a nép köréből. Ujabban Banjavics károlyvárosi képviselő választói előtt a következő nagyfontosságú nyilatkozatot tette a fiumei határozatról:

— Kijelentem, hogy a fiumei határozatért harcolok és hogy ezt a határozatot személyemmel megvédem. (Zajos helyeslés). A magyar nemzet oly többséget választott, amely hazája függetlenségeért küzd. Ez a nagy államválságnak oka. Ha a horvátok nem akarják, hogy a válság ellenük és nélkülük oldásuk meg, akkor állást kell foglalniuk a válsággal szemben és ismertetniük kellett feltételeiket. Bécsből titokban már dolgoztak a mi népünk között. A horvát ellenzéki képviselők nem felejtették el, hogy magyar részről megsértették a törvényt, de mi azt is nagyon jól tudjuk, hogy ezt nem a magyar nép, hanem az eddigi magyar államférfiak követték el. (Zajos helyeslés. Félkiáltások: Bécs szolgái!) Szemünkre lobbantják, hogy a fiumei határozatban nem követeltük Boszniát és Hercegovinát is Horvátország számára, de ha ezt megtettük volna, csak gonykacaj lett volna jutalmunk. (Helyeslés.) Nekünk mindenekelőtt szabadabb választói jogra van szükségünk, hogy a mostani többséget, amelynek a nép között nincsenek hívei, félrelökjük.

A választók egyhangulag bizalmat szavaztak Banjavicsnak s tiltakoztak az ellene tett

— Milyen kellemes ember ez a doktor! — mondotta a feleségem. — Bár mindennap eljönne!

— Nem kell! szóltam, fáradtan a sok politizálástól. Sok a jóból is megárt.

A legjobb pilula-üveget rendelte nekünk. Este a fuvaros elhozta. Pilulát üvegben! Ennivalóan bájos volt. Néhány nap múltán feleségem teljesen meggyógyult. A piluláktól? Lehetséges. Ugy hiszem inkább attól, mert gyakrabban ment sétálni. Így ment el egy hét, míg — hála Isten! — ismét megjött a kocsi. Ismét a politikáról, az irodalomról, napi eseményekről és művészetről beszélgettünk. A feleségem pedig újra pilulát kapott.

Kedves fiu! Elbeszélgettünk a fehér bokrokról, libamáj-pástétomról, cigarettáról és ezer más dologról. És azután megint egyedül voltunk a vadonban, politika, irodalom és művészet nélkül.

Feleségem teljesen felépült. Daczára ennek, egyre nyelte a pilulákat. Takarékoságból. Mégis kár ilyesmit eldobni, ugy-e? És a harmadik látogatás után elmaradt a kedves orvos. Több hétig rettenetesen untuk magunkat, míg végre örvendetes esemény vetett véget az unalomnak. A pékmester leánya komolyan megbetegedett és most napjában többször láttuk házuk előtt a doktor kocsját elrobogni. És

vadás ellen s azután ezzel a kiáltással oszlatok szét: *Éljen a fiumei határozat!*

A másik nagyfontosságú eset a gráci két főiskola horvát ifjuságának gyűlése a fiumei határozat mellett. Tegnapelőtt este tartott gyűlésükön a horvát ifjak a következő határozati javaslatot fogadták el nagy lelkesedéssel:

„A dalmáciai, horvátországi, szlavonai, isztriai, boszniai és hercegovinai főiskolai ifjuságai, tekintet nélkül a politikai fölfogás különbözőségére, egyhangulag kijelenti, hogy kötelességének tartja a dalmáciai, horvátországi és szlavonai népképviselők által Fiumében október 3-án elfogadott határozat mellett állást foglalni, mérlegelve a nevezett határozatnak a horvát nemzet sorsában való fontosságát, valamint figyelembe véve ama bizonyos oldalról tapasztalható kísérletet, amelyek a mostani kritikus percekben a közvélemény félrevezetését célozzák. A horvát főiskolai ifjuság helyesli a fiumei találkozásból kijelölt megindult akciókat, abban látván Horvátországnak politikai, gazdasági és kulturális önállóságának létfontosságához az első lépést. Örömmel üdvözlö a történelmi aktust, amely szakítást jelent a hagyományos szervilis politikával, amely által a horvátokat idegen nemzetek eszközéül használták föl. Üdvözlö azt, mint olyan átalakulást, amely által a horvát nemzeti érdekek tudata életre ébred. A horvát egyetemi ifjuság a népképviselőknek hajthatatlan kitartást kíván a megkezdett műben és erőt arra, hogy minden akadály leküzdésével a művet befejezhessék. Bátorítsa őket az a tudat, hogy az egész horvát nemzet bizalommal tekint rájuk és tőlük várja megmentését és jobb jövőjét.

A minap Bródban tartott gyűlésről, melyben a fiumei határozattal foglalkoztak, az a hír került a sajtóba, hogy a gyűlésen jelen voltak többsége ellenezte a fiumei határozatot. Most azt jelentik Bródból, hogy ez a hír valótlan és éppen ellenkezőleg, a gyűlés nagy többsége a fiumei határozat mellett foglalt állást.

KÜLÖNFÉLE.

— **A városi képviselőtestület** holnap, pénteken este hat órakor ülést tart, melyen naggyobrszt az állandó bizottság javaslatai kerülnek tárgyalásra.

— **A vízvezeték fertőtlenítése.** A városi tanács közhírré teszi, hogy a folyó hó 27-ike és 28-ika közötti éjjelen a város alsó

a mi legszebb volt, néha beszólt hozzánk a kedves.

— Jó napot, nagyságos asszonyom... Jó napot, tisztelt uram... Rossz idő, nemde? Igen, Lopteen leánya rosszul van. Nehéz eset.

— Nem parancsol egy csésze teát, doktor ur? — kérdezte tőle a feleségem igen kedvesen.

— Szívesen, nagyságos asszonyom, nagyon szívesen. Nem, tejet nem kérek. Otthon kitűnő kávém van... Kitűnő, én mondom önnek. Amszterdamból küldte egy barátom... Tegnap este eljegyzés volt a...

Es felsorolta az újdonságokat és elcsévegtünk erről és arról is, míg el nem távozt.

Heteken át tartott ez. Házibarátunknak tekintettük és nagyon örültünk és boldogok voltunk, hogy legalább egyszer egy héteu megtudtunk valamit a nagyvilágról. A gyógyszerárából fogport küldött, én meg könyvet ajándékoztam neki és elmultunk mindenben, ami Hollandiában történt. Politikáról, irodalomról, napi eseményekről, művészetről beszélgettünk.

A pékmester leánya meggyógyult. Hála Isten! — kiáltottam fel. Mert nem láttuk többé

zónájának vízvezetéki csőhálózatát kénsavoldattal fertőtleníteni fogják s figyelmezteti ezért a közönséget, hogy idejekorán gondoskodjék esetleges vízszükségletéről a 27-én esti 8 órától 28-án reggeli 9 óráig tartó időszakra. A közönség megnyugtatására szolgálhat az a körülmény, hogy ha esetleg a fertőtlenítés idején használná is a vízvezeték vizét, az, leszámítva egy kis savanykás izt, az egészségre nem káros.

— **Havazás.** Szokatlan meglepetés érte ma délelőtt Fiume lakosságát: — hó esett. A napok óta tartó esőzés az éjjel elállt, hanem helyette ma délelőtt hosszabb ideig havas esőben volt részünk. Persze a hópelyhek nyomban elolvadtak, amint lehulltak a földre. Az októberi havazás Fiumében a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, valamint szokatlan az a nagy hideg is, amely most váratlanul ránk szakadt. Ma délelőtt kilenc órakor a hőmérő + 5 R. fokot mutatott. A szomszédos osztrák parton, Abbázia körül a hegyeket hó borítja. Ezt a hideg világot a beállott erős bórának köszönhetjük, amely úgy a tengeren, mint a szárazon nagyon akadályozza a forgalmat, úgy hogy nemcsak a hajók, hanem a vonatok is mind nagyobb késéssel érkeznek meg.

— **Zátonyra jutott hajó.** Ma táviratilag értesítették a révhivatalt, hogy a Magyarhorvát tengerhajózási társaság Salona nevű gőzöse Dalmáciából Triesztbe menet az éjjel Brazza szigeténél, San Pietro közelében zátonyra jutott és segítséget kér. A révkapitányság rögtön kiadta a parancsot, hogy az Előre révhatósági gőzös teljes felszereléssel induljon a nevezett hajó segítségére. De alig hagyta el az Előre a kikötőt, délután három óra tájban újabb értesítés jött, hogy a Salona a maga erejéből szerencsésen lejutott a zátonyról. A hajó nem szenvedett sérülést. Az Előre gőzöst ennek következtében visszarendelték.

— **A Carpathia még ma sem jött meg.** A kivándorlókat szállító Carpathia Cunard-gőzös, melynek a megállapított menetrend szerint ma kellett volna innen elindulnia New Yorkba, a tengeren dühöngő bóra miatt még ma sem érkezett meg, hanem Triesztben vesztegel. Fiumében már 2300-nál több kivándorló várja a hajó érkezését.

a kedves doktort. Csak egyszer: egyik jótékonysági ünnepélyen a városban. Hónapok multak el. Munkámat befejeztem. Beköltöztünk a városba.

Egy napon levelet hozott a posta. A kedves doktor elküldte számláját és értesített, hogy az összeget okvetlenül elvárja. Huszonhat forintot és huszonöt czentet kér a látogatásokért, pilulákért, fogporért és egyebekért. Soknak találtam, hogy öt forintot fizessenek egy-egy látogatásért és voltam oly bátor, hogy a postai megbízatást nem vállaltam el. Ekkor megfenyegetett... Nem tanácsolom... végrehajtó... Ebből az irasból megtudtam, hogy tizenegyet orvosi látogatást számított fel.

A kedves doktor felszámított minden csésze kávét, amelyet nálunk megivott. Feljegyezte pontosan látogatásait, s politikai, irodalmi és művészeti nézetei, lelkiismeretesen felszámította most nekünk a számlájában.

Ez idő óta nem merek az orvosoknak jó estét vagy jó reggelt kívánni. Faluról sohasem hozatok többé orvost. Talán majd akkor, ha haldokolni fogok.

Az elbeszélő elhallgatott és elgondolkodott. Aztán hozzátette:

— Vagy talán akkor sem.

Japánból jött hajó. Ma érkezett kikötőnkbe az *Austria* Lloyd-gőzös Kobeből. Hatvanhét nap alatt tette meg az utat s tizen-négy utast és különféle árut és japán csecsebecsét hozott. A hajót már tegnapi várta, de a rossz időjárás miatt csak ma érkezhetett meg.

Kasszafurás. A rendőrség, úgy lát-szik, nyomára jött a Magyar-Horvát Gőzhajó-zási Társaság irodahelyiségében a minap fel-fedezett kasszafurási kísérlet elkövetőinek. A gyanu három foglalkozás nélküli pinczére esett, akik a felfedezés utáni napon hirtelen el-tűntek innen. Kettő közülök Boszniából, a har-madik pedig Krajnából való. Az egyik bosz-nyák a múlt hó 22-én jelentkezett a társaság-nál és munkát kért; valószínűleg ez alkalom-mal tartotta helyszíni szemléjét. A rendőrség kiderítette, hogy e pinczér lakásán különféle fúrószerszámokat tartott, amelyeknek élesítésén órák hosszában keresztül fáradozott. A kassa-furás kiderítése után mindjárt másnap reggel mindahárman elutaztak a szt.-péteri vonattal. A rendőrség információi szerint a három pin-czér rovott előéletű és ismételtén megbüntetett egyén. A vizsgálat érdekében nevüket még tí-tokban tartja a rendőrség, de mindenféle körö-zőlevelet küldött szét elfogatásuk végett.

Német hajózási társaságok és a román kormány. A *Norddeutscher Lloyd* szerződése a román kormánnyal, melynek ér-telmében az a román tengerészeti szolgálatban részesedik, Magyarországot is közelről érdekli. E szerződés szerint a *Norddeutscher Lloyd* forgalmi közösségre lépett a *Serviciul Maritim Roman*-nal. A Lloyd tapasztalataival és sze-mélyzetével nagy segítségére lesz a román hajó-zási társulatnak. Nem kis jelentőségű az sem, hogy a román társulat vonalait az ő nagy ki-terjedésű hálózatának része gyanánt fogja ke-zelni. A román gyorsgőzsvonalnak Egyiptomig való kiterjesztése által az utazás Európa északi és keleti részéből Port-Szaidba Budapesten, Bukaresten, Konstanza és Szmírnán át lénye-gesen meg fog rövidülni. Tervbe vették azt is, hogy a berlin—budapest—konstanza vasuti menetrendet is megváltoztatják. A *Norddeut-scher Lloyd* irodái a marseille—alexandriai je-gyeket ezentul Port-Szaid—Konstanza és Kon-stantinápolyon át és viszont fogják kiállítani és Port-Szaidban csatlakozást fognak létesíteni a Kelet-Ázsiába és Ausztráliába menő gyors-gőzösekkel. Az egyiptomi vonalnak ez a javi-tása Magyarországra nézve közvetett és köz-vetlen haszonnal is fog járni. Első sorban em-lítjük ugy a postának, mint a személy-szálli-tásnak a fentjelölt irányokban való gyorsítását, továbbá az Ausztriából és Németországból jövő utasok átmeneti forgalmát, ami nagy mér-tékben fog emelkedni. Azok az utasok, akik előbb Marseille, Génua vagy Trieszton kereszt-ül mentek Egyiptomba, ezentul az új vona-lat használva, Budapesten keresztül fognak utazni.

KÖZGAZDASÁG.

A kereskedelmi és iparkamara ülése.

Tegnap este 6 órakor tartotta a helybeli kereskedelmi és iparkamara általunk már jel-zett ülését *Meynier* Henrik lovag elnöklete alatt. A múlt ülés jegyzőkönyvét *Copaitich* és *Svilocossi* kamarai tagok hitelesítették.

Smoquina kamarai titkár ezután a beér-kezett ügyiratokat terjesztette elő, ezek közt a Fiume és Trieszt közt létesítendő távbeszélő-összeköttetésre vonatkozót; a tengerészeti ha-tóság jelentését a Bergudi területen levő dokk üzemének felvételéről, továbbá az Antwerpen-ben legközelebb megnyitandó nemzetközi ipar-kiállításra vonatkozó jelentést, végül a hivata-los mázsáló (*pesa pubblica*) működésének megjavítására vonatkozó javaslatot.

A napirendre térve, a kamarai titkár fel-olvassa a m. kir. kormányzás átíratát, mely szerint *Bánó* Jenő Budapesten székelő mexikói konzul novemberben ideérkezik és Mexikóval való kereskedelmi összeköttetéseink tárgyában felolvasást fog tartani. A titkár megjegyzi, hogy a Mexikó és Fiume közötti kereskedelmi összeköttetés nagy fontossággal bír a helybeli kereskedelemre. Mexikóból Fiumén át kávé-n kívül kakaót, dohányt és azonkívül egy most felfedezett, a kaucsuk előállításához szükséges új fűvet importálhatunk.

A kamara örvendetes tudomásul veszi a jelentést.

A m. kir. Tengerészeti Hatóság közli egy átíratában, hogy a Budapesten székelő ameri-kai konzulátus azt kívánja, hogy az amerikai Egyesült-Államokba küldött magyar eredetű áruk származása szigorúan kitüntető az il-lető küldeményekre, mert gyakran fordulnak e tekintetben megtévesztések elő.

A kamara beható vita után úgy határoz, hogy az illető szállító által kiállítandó s a származást bizonyító okmány a magyar szár-mazású áruknál a fumei kereskedelmi és ipar-kamara által, az osztrák áruknál a trieszti ke-reskedelmi és iparkamara által láttamo-zandó.

Több kereskedőnek végeladás engedélye-zésére vonatkozó kérelme tekintetében a ka-mara elhatározza, hogy végeladás csak a kö-vetkező esetekben engedélyezendő: 1. a tulaj-donosnak vagy a cégfőnöknek elhalálása esetében; 2. az illető épületnek lebontása ese-tén; 3. a helyiségnek hatóságilag elrendelt ki-ürítése esetén; és végül kimondja, hogy a végeladás tartama 3 hónapon túl ne terjedjen, kivéve megokolt esetekben, amikor 6 hónap is engedélyezhető.

A kamara pártolólággal veszi tudomásul a miskolci kereskedelmi és iparkamarának a törvényhatóságok és a kereskedelmi kamarák közötti viszonyra vonatkozó rendeletet tárgyaló átíratát.

Ugyiszintén pártolólággal veszi a kamara tu-domásul az *Eisenbahntarif-Anzeiger* szerkesz-tőjének memorandumát a vasuti díjszabási bizottság refirmálása tekintetében.

A napirend után *Copaitich* kamarai tag a fumei dongakereskedelem pangása dolgában interpellál s e pangást részben az oroszországi és amerikai dongák versenyének tulajdonítja, de azt hiszi, hogy az ok esetleg a mi közel-kező erdőink kimerülésében rejlik, úgy hogy a dongák Bosznia-Hercegovinából a me'kovics-trieszti utvonalon hozatnak be, mert a bosznia-hercegovinai vasutak Metkovicsig rendkívül olcsó díjszabást engedélyeznek. Javasolja tehát, hogy a kamara tegye meg a szükséges intéz-keéseket arra nézve, hogy a bosznia-her-cegovinai dongakivitel ne Trieszton, hanem Fiumén át eszközöltessék.

A kamara e javaslatot elfogadta.

Az ázsio a vámfizetésnél. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a papirban történő vámfizetéseknél november hónapban husz százalékos aranyásio számíttassék.

A magyar liszt kizorol Angliá-ból. Azelőtt a magyar liszt Angliában igen keresett beviteli cikk volt. Jelenleg a lisztke-reskedelem forgalma csökkenő irányzatú s egyáltalán nincs nagy remény a viszonyok ja-vulására. Az angol malomipar évről-évre job-ban kifejődött s a buzaliszt minősége mind-jobbán megközelíti a magyar áru kitünő mi-nőségét. Az angolok szívesen eltekintenek né-mi szinkülömbégtől, a kisebb sikértartalom sem jut kellően érvényre. Az angol pékipar-osok hosszas kísérletezés után rajjöttek arra, mi-ként készíthető a »bécsi sütemeny« angol lisztből. A vevők meg vannak elégedve az an-gol lisztből készült süteménnyel; a pékek még inkább, miután az angol liszt jóval ol-csőbb a magyar gyártmányunál. Keveréshez sem használnak már fel a magyar lisztből oly nagy mennyiséget, mint azelőtt, mert a ma-gyar liszttel való dolgozás nehezebb munka, mint az angol lisztből való készítés. A ma-gyar liszt a jövőben csak úgy érvényesülhet

Angliában, ha jóval jutányosabb lesz; erre pedig nem sok a kilátás. A magyar liszt kivitele Angliába: az 1903-ik évben 447,959 tonna, 1904-ben 384.171 tonna, 1905. első félévben 130,589 tonna volt. A magyar áru kivitelének hanyatlása a fenti statisztikai ada-tokból kétségtelenül kitünik. Ezeket jelenti az osztrák-magyar konzul Londonból. Hogy a malomiparosok mit szólnak ehhez, az annál jobban érdekkel bennünket, mert azok a tarifa-reformok, melyeket a fővárosi malmok ki akarnak járni maguknak a kereskedelmi mi-niszternél, azok éppen arra vannak alapítva, hogy az Anglia felé irányuló lisztexportunkat forszírozhassák velük, holott tény, hogy az angol piacot már túlnyomó részben elvesz-tettük s bizony jobb lenne, ha a lisztexportot Dél-Amerika felé igyekeznének növelni. De még ajánlatosabb lesz részen állni az olasz lisztvámok leszállításánál, mert a *budapest-fiume-anconai* kombinált vasuti és hajótarifa a tervbe vett 9 lírás olasz vámtétel mellett lehe-tővé teszi, hogy finom lisztjeinket Olaszor-szágba exportálhassuk. Jó lenne, ha a Malom-egyesületben gondolkodnának egy kicsit ilye n dolgokon is; utóvégre a malomipart nem le-het egyedül refakciákból és egyéb állami ked-vezményekből fenntartani.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók az *Ivanich-féle* hirdapélárusító üzletben, *Via Riva 6. szám* és a *Corsia Deák 34. szám* alatt levő dohánytözsdeben (a Hungári-szálló s a Csizmás-féle fióküzlet között.)

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

De la Ville szálloda. Erdős J. Nógrád. — Bettelheim A. Zágráb. — Smercak E. Zágráb. — Tobics M. Belgrád. — Gloschich G. Zágráb. — Lachmanvind I. Nagy-Kanizsa. — Fleischmann S. Budapest. — Winklhauser T. Bécs.

Hungária szálloda. Decker B. Gárdony. — Jopel A. Budapest. — Fartincsek N. Zág-ráb. — Zelenka A. Prága. — Márkus Imre, Winkler M. Budapest. — Kostial A. Zágráb. — Fogaras M. Czirkvenicza.

Kikötőnk forgalma.

Erkezett:

Október 25-én.
Maria Valeria, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 2643, kapitány Berberovich, Triesztből.

Október 26-án.
Italia, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 199, kapi-tány Comizi, Barlettából.

Gemelli, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 472, kapitány Jacona, Triesztből.

Indult:

Október 25-én.
Bohemia, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 2311, kapitány Dabovich, Triesztbe.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvegy-társaság tengeri forgalma.

Erkezett:

Kálmán király október 24-én Rouenba Fiuméből.
Szeged október 25-én Rotterdamba Braziliából.
Nagy Lajos október 25-én Velenczébe Cardiffból.

Indult:

Adria október 25-én Oranból Algirba.
Árpád október 25-én Maltából Reggioba.
Rákóczi október 26-án Fiuméből Marseilleba.
Mátyás király október 26-án Palermóból Ge-nuába.

Lederer Sándor október 25-én Barcellonábó Valenciába.
Szent László október 25-én Maltából Messi-nába.
Báthori október 25-én Messinából Fiuméba.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Varieté Susák szálloda

Ma és naponta

Nagy Varieté Előadás

az ujonnan szerződött kitűnő művészerővel.

== Elsőrendű műsor. ==

Számos látogatást kér

Az Igazgatóság.

Ezennel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

Mészáros és hentes üzletben

mindennap friss füstölt hús és kolbász, magyar szalámi, debreceni kolbász, májas és véres hurka, tormás virstli, disznósajt, paprikás és füstölt szalonna, szafaládé és egyéb hentesárú a legjobb minőségben kapható. Husneműimhez csak a városi vághidon hatósági felügyelet alatt leölt állatok húsát használom.

A füstölt hús és kolbászneműek üzletben készülnek.

BACCARCICH CARLO

Óváros — Piazza delle Erbe — a városi torony alatt.

Előfizetések és Hirdetések

„A Tengerpart”

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápáry

czimzendők.

„Gyógyszertár alla Salute”

— Erzsébet-téren, az Adria palotával szemben. —

Dr. A. Mizzan

„Petrosol” hajviz biztos hatása. — Eltűnteti a fejkorpát, puhítja a hajat és erősíti a hajgyökereket, megakadályozza a hajhullást és az ősülést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat”. Ezen illatnak széjjel fűvé vása által a légszervekre oly kellemes és jó hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja és ozondússá teszi a levegőt. **Nélkülözhetlen minden háznál,** különösen beteg- és gyermekszobákban.

Egy üveg ára 1 kor. 80 fill.

! Őszi és téli ujdonságok!

Szalonszőnyegek, szőnyegek háló- és ebédlőszobák számára, csipke- és szövettüggönyök, prémekek, asztal- és ágyterítő garnitúrák

nagy választékban és közismert olcsó árakban egyedül **WEISS M.** cégnél kaphatók.

FIUME, Corso II. — TRIEST, Corso 9.

A legmodernebb kézműárak, férfi- és női ruhaszövetek, selyem, bársony, butorszövet, kész fehérnemű, keztük, csipkeárak, szőnyegek, nyakravalók és mindennemű dísz tárgyak eladása.

Szabott árak! Szabott árak!

Menyasszonyi kelengyék a legolcsóbb árban szállíthatnak.

A Monarchia Elsőrangú Czementgyárainak

kizárólagos elárusítói Horvát-Szlavonország és Fiume részére **BRAUN BERNARDO ÉS TÁRSA**

FIUME

Telefon 528. sz. — Sürgőnczim: Bernardo-Fiume.

Elismert kitűnőségű Portland- és Roman-czement szállítása a mai piaci árakon alul.

Építőmestereket

Beton- építővállalkozókat

Czementáru-gyárosokat és

Építőanyag - kereskedőket

saját érdekükben kérjük, hogy jövő évi szükségletük beszerzése előtt várják be őszi látogatásunkat, minthogy módunkban lesz 1906-ra rendkívül kedvező kötések felajánlani.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume

AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló árak, bőrönd és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJOZÁR.

Nyomatott az „Unio” könyvnyomdában Fiume, (Adria-palota, Riva Szápáry).

Feltűnést keltő!

18.-kor. helyett csak 7.-kor.

Remekszép Remontoir-Gloria-ezüst-óra. 3 erős fedőlappal és ugr felsőlappal, gazdagon véve, pontosan jár, 3 évi jótállással.

Csak 7.-kor. utánvét ellenében szállítja.

König J. óranagykereskedő

Bécs VII. Westbahnstrasse 36 105.

Íszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szesz italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szobeszedé a tartózkodásról, mert csodálatos ellenállóvá teszi az íszákosságot a szesz ital. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető meg csak nem is sejti mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit beküldte ki ismét sok ezer férfi a szegény és becsületességét megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Témérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irasokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kérésedüknk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 394. sz. Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 394.)

62, Chancery Lane, London, Anglia.